

visning i Regning og Skrivning, noget Historie og Geografi. Jeg tror, det hører i den Grad med ogsaa som Forudsætning for en Fagdannelse, at man ikke saaledes kan stille det fra hinanden. Der er en vis Bestræbelse, som den høitærede Ministers Kollega, Kultusministeren, ogsaa har støttet i høi Grad, og det er at forvandle al almindelig Dannelse her i Landet til Præliminærexamen. Jeg frygter nu for, at hvis den høitærede Indenrigsminister skulde have Held til at forvandle vore Landbrugsstoler udelukkende til Fagstoler, vilde denne Forkjærlighed, dette Sværmeri for Præliminærexamen, komme til at tribes endnu mere, men dette har paa mange Maader en daarlig Indflydelse her i Landet. Den almindelige Dannelse, der saaes derigjennem, er meget lidt bevidt. Jeg tager f. Ex. Seminaristernes Uddannelse. Den Anordning, som bestaar her i Landet, og som den høitærede Kultusminister bærer Ansvaret for, hvorved man har lavet Præliminærexamen til et saadant Trappetrin, ad hvilket man kan blive Almuestolelærer her i Landet, har ført til, at de saakaldte Examensfabrikker ere komne til at tribes i en meget uhyggelig Grad, saa at vi saae Almuestolelærere her i Landet, der aldrig have gennemgaaet nogen virkelig Uddannelse, men i Hui og Hast ere blevne lavede færdige til Præliminærexamen, hvorpaa de have faaet en saakaldt „pædagogisk“ Forghldning paa sig, og saa vandt de i ud i Landet med denne meget maadelige Forberedelse. Stulle vi ind paa noget lignende, at vor Landbo-stand skal blive nødt til for at faae almindelig Dannelse at gaa Præliminærexamensveien og saa gaa ind paa Landbrugsstolerne som Fagstoler, tror jeg, at der vil blive gjort et meget uheldigt Indgreb i den Udvikling, vi indtil for saa Nar siden have været inde paa. Det skulde derfor glæde mig i høi Grad, om den høitærede Indenrigsminister vilde tage Landbrugsstolerne under sin Beskyttelse, selv om de vedligeholde Karakteren af Folkehøjskoler, og ved Folkehøjskoler forstaar jeg i dette Tilfælde kun det, at de ved Siden af den almindelige Fagundervisning meddele almindelig Dannelse.

Indenrigsministeren (Singerslev):

Det ærede Medlem, der nu talte, var jo inde paa en Flytning af Landbohøjskolen i en noget anden Forstand, end andre ærede Talere have været inde derpaa. Der er nemlig ikke her Tale om en principiel Forandring, om Overgang til et andet System, om jeg saa maa sige, et System anlagt paa Landet, men en Hensigtsmæssigheds-Flyt-

ning, en Flytning, af Hensyn til, at den nuværende Stole ligger indflemt tilbids mellem Gader og Jernbaner, midt i Njøbenhavn osv. Den ligger nu jo ingenlunde midt i Njøbenhavn, ja, jeg vil ikke en Gang hænge mig i, at den ligger paa Frederiksberg, og den ligger temmelig frit, har en stor Have og en tilstrækkelig stor Forsøgsmark — flere Institutioner kunne ganske vist ligge lidt fjernt fra Skolen — og jeg antager, der er tilstrækkelig Plads til Udvildelser. Jeg tror altsaa ikke, man behøver at tage en Flytning under Overveelse, men det var jo det Mindre af det, det ærede Medlem nævnte. Det større Spørgsmaal, han var inde paa, var jo Spørgsmaalet om Landbrugsstolerne. Her kan jeg slutte mig til, hvad jeg tidligere har udtalt, men jeg skal gjerne præcisere det lidt nøiere. Der foreligger for mig allerede nu Andragende fra forskjellige Stoler, der dels ere, dels kalde sig Landbrugsstoler, om Understøttelse. Hvis jeg skulde bestjæftige mig mere praktisk med det Punkt paa den Maade, at jeg skulde forlange Bevilling i saa Henseende, vilde det kun være ganske faa af disse Stoler, jeg kunde tænke paa at imødekomme; idet jeg fastholder, hvad jeg sagde før, at det jeg skulde tage mig af, maatte nærmest være Fagstoler. Nu kan man forstaa Fagstoler noget forskjellig. Vi have jo f. Ex. Handelsstoler, som ere Fagstoler, fordi de ere bestemt indrettede paa Undervisning af unge Handelsmænd og optage de Fag, disse behøve. Selvfølgelig er der ikke Noget i Veien for, at de ved Siden deraf give nogen almindelig Undervisning, og det vil vist i Reglen være nødvendigt. Vi sit jo i Fjor en Bevilling til en saakaldt Stomagerstole, hvor unge Skomagere, Værlinge og Svende, gaa, og det er jo i endnu snævrere Forstand en Fagstole. Saaledes mener jeg ogsaa, at Landbrugsstoler maa være Fagstoler. Jeg benægter selvfølgelig ikke, at det efter det Standpunkt, hvorpaa de modtage deres Elever, kan være nødvendigt ogsaa at give disse Udgang til en sllig Undervisning, som alle Mennesser maa have, men jeg hævder, at ved Siden deraf maa disse Stoler give Undervisning i en bestemt faglig Retning. Det var netop det, jeg sagde før: Gaa ind paa at give de nuværende saakaldte Folkehøjskoler Understøttelse, fordi de i den ene Klasse give Undervisning som almindelige Folkehøjskoler, og i den anden give et lille Landbrugstillæg, og saa tillige heise Flag som Landbrugsstoler, vil jeg ikke indlade mig paa. Jeg vil kun kunne gaa ind paa det efter nærmere Underføgelse. Jeg tror ikke, vi kunne gaa ind paa det i Nar.